

Predlog za korišćenje sredstava Tekuće budžetske rezerve

Uprava carina se obratila Ministarstvu finansija sa zahtjevom za odobravanje sredstava iz budžetske rezerve u iznosu od 210.000,00€ za potrebe potpisivanja ugovora za nadogradnju NCTS-a na Fazu 6, dana 23.05.2025. godine.

Kako se navodi u zahtjevu, Nacionalna tranzitna aplikacija kompatibilna sa NCTS Faza 5 je izrađena u okviru IPA 2014 projekta. Ova aplikacija se primjenjuje na cijelom području Crne Gore od 1. oktobra 2024. godine. U periodu 14. januara do 16. januara 2025. godine predstavnici Evropske Komisije, DG TAXUD-a i predstavnici država članica Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku realizovali su pre-monitoring misiju u Crnoj Gori u cilju provjere ispunjenosti uslova za pristupanje Crne Gore Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku, te funkcionisanju Novog kompjuterizovanog tranzitnog sistema NCTS što je jedna od ključnih aktivnosti carinske službe u okviru završnog mjerila 3 u Pregovaračkom poglavlju 29 – Carinska Unija.

Takođe je uspješno okončana monitoring misija, u periodu od 20. maja do 23. maja 2025. godine, gdje su predstavnici Evropske Komisije, DG TAXUD-A i predstavnici država članica Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku sprovedi dodatne provjere ispunjenosti uslova za pristupanje Crne Gore Konvenciji o zajedničkom tranzitnom postupku.

Ukoliko se nastave aktivnosti sadašnjom dinamikom očekuje se da Crna Gora pristupi ovoj Konvenciji do kraja godine. Sve države članice od 1. septembra 2025. godine moraju primjenjivati NCTS Fazu 6. Održano je više sastanaka sa ugovaračem za održavanje i nadogradnju aplikativnog softvera u NCTS sistemu i započete su aktivnosti, ali obzirom da je ovo nova faza što znači veća nadogradnja i nove funkcionalnosti aplikacije, potrebna nadogradnja se ne može izvršiti u okviru postojećeg ugovora već je neophodno potpisati novi ugovor o nadogradnji NCTS-a, što zahtijeva izdvajanje dodatnih sredstava iz budžeta.

Faza 6 donosi usklađivanje sa najnovijim propisima EU o carinskim postupcima i sigurnosnim zahtjevima. Implementira se zajednički skup podataka i standardizovani komunikacioni protokoli (npr. AS4 ili drugi sigurni protokoli) koji omogućuju nesmetanu razmjenu podataka između svih država članica. Što znači uvođenje sistema za automatsko obavješćavanje o statusu pošiljke, kao i integracija s uređajima za praćenje (GPS, IoT senzori).

Uprava carina i privredni subjekti bi mogli pratiti tačnu lokaciju pošiljke tokom cijelog tranzitnog postupka, što omogućava pravovremenu reakciju na kašnjenja ili sumnjive aktivnosti. Ova funkcionalnost povećava transparentnost i smanjuje rizik od gubitaka ili prevara.

U fazi 6 biće uvedena podrška za automatski prijem podataka iz drugih sistema (npr. ERP, TMS - transportni sistemi), što povećava produktivnost i smanjuje ljudske greške.

Implementiranjem kontrolnih mehanizama koji automatski provjeravaju podatke prije slanja carinskih deklaracija bi se smanjio broj odbijenih zahtjeva. Sistem koristi napredne sigurnosne protokole za zaštitu podataka tokom prijenosa i čuvanje.

Faza 6 omogućava upravljanje i praćenje specijalizovanih režima tranzita (npr. pojednostavljeni postupci, posebni režimi za određene vrste robe poput opasnih proizvoda ili poljoprivrednih proizvoda).

Omogućena je fleksibilnost u kreiranju i praćenju kompleksnijih tranzitnih ruta i višestrukih prevoznika. Time se sistem prilagođava složenim logističkim i poslovnim potrebama. Brža obrada i manje grešaka smanjuju ukupne administrativne troškove. Manje zastoja na granicama i bolje planiranje prevoza smanjuju logističke troškove.

Povećanje povjerenja između Uprave carina i privrednih subjekata doprinosi efikasnijem privrednom okruženju.